

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 Suo- men rakennerahasto-oh- jelman toteuttaminen

OSAVUOSIKATSAUS 4–6/2024

MAAKUNTAHALLITUS 19.8.2024

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Keski-Pohjanmaan liitolle on osoitettu myöntövaltuutta (EU+valtio) Uudistuva ja osaava Suomi rakenne-rahasto-ohjelman koko ohjelmakaudella 2021–2027 tähän mennessä seuraavasti:

TEM päätös pvm.	Vuosi/selite	K-P liitolle osoitettu myöntövaltuus/rahoituskehys	Muiden maakuntien rahoituskehyksestä K-P liitolle ylimaakunnallisiin hankkeisiin osoitettu valtuus	K-P liiton valtuudesta muille liitoille ylimaakunnallisiin hankkeeseen siirretty valtuus	Yhteensä
10.2.2022	2022	3 909 000			3 909 000
10.2.2022	2022*	560 000			560 000
16.2.2023	2023	1 259 000			1 259 000
16.2.2023	2023*	340 000			340 000
16.2.2023	2023**	5 242 000			5 242 000
18.8.2023	2023***			-180 000	-180 000
18.8.2023	2023****			-58 295	-58 295
22.8.2023	2023*****		249 596		249 596
28.9.2023	2023*****	869 000			869 000
28.9.2023	2023*****		195 425		195 425
16.11.2023	2023*****	839 000			839 000
17.11.2023	2023*****			-149 572	-149 572
17.11.2023	2023*****			-191 852	-191 852
8.2.2024	2024 ¹	2 293 000			2 293 000
8.2.2023	2024 ²	340 000			340 000
8.2.2024	2024 ³	516 000			516 000
18.4.2024	2024 ⁴		667 528		667 528
22.4.2024	2024 ⁵		1 088 626		1 088 626
		16 167 000	2 201 175	-579 719	17 788 456

* TEM on myöntänyt 2022–2024 yhteensä 1 240 000 € EAKR ja valtion myöntämismäärää Kokkolan kestävän kaupunkikehittäminen Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen mukaisiin toimenpiteisiin.

** JTF-rahoitus 5 242 000

*** Siirto Keski-Pohjanmaan liitolta Pohjois-Pohjanmaan liitolle (EAKR)

**** Siirto Keski-Pohjanmaan liitolta Etelä-Pohjanmaan liitolle (EAKR)

***** Siirto Pohjanmaan liiton valtuudesta Keski-Pohjanmaan liitolle (EAKR)

***** JTF-lisäjako syyskuussa 2023

***** Siirto Keski-Pohjanmaan liitolle Keski-Suomen liitolta (JTF)

***** EAKR lisäjako 11/2023

***** siirto Keski-Pohjanmaan liitolta Pohjanmaan liitolle (EAKR)

¹ siirto Keski-Pohjanmaan liitolta Etelä-Pohjanmaan liitolle (JTF)

² EAKR rahoitus 2 293 000

³ JTF rahoitus 516 000

⁴ Siirto Keski-Pohjanmaan liitolle Pohjois-Pohjanmaan liitolta (JTF)

⁵ Siirto Keski-Pohjanmaan liitolle Uudenmaan liitolta (Kymenlaakso) (JTF)

Keski-Pohjanmaan liiton myöntövaltuuden (EU+valtio) käyttötilanne 30.6.2024:

	Ohjelmakausi 2021–2027 EU+valtio	josta EAKR	josta JTF
Jakopäätöksillä myönnetty valtuus	17 788 456	9 401 729	8 386 727
Varattu (hankkeet)	11 927 358	4 514 561	7 412 797
Palautunut ilman uudelleenbudjetointia	0	0	0
Jäljellä (varaamatta)	5 861 098	4 887 168	973 930

Tehdyt myönteiset hankepäätökset ajalla 1.4.–30.6.2024

Päätöspvm	Hankenro	Hankkeen nimi	Hakija	Myönnetty rahoitus (€)
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EAKR				
Toimintalinjat Toimintalinja 1 Innovaatiivinen Suomi ja 2 Hiilineutraali Suomi				
9.4.2024	A81000	TAKOMO- Teollisuusalueen kokonaisvaltainen älykäs ympäristön monitorointi -investointihanke	Jyväskylän yliopisto	47 533
7.6.2024	A81067	KIERROS - Älykäs materiaalihallinta teollisten sivuvirtojen jalostusasteen nostamiseksi ja elinkaaren pidentämiseksi -kehittämishanke	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	216 613
7.6.2024	A81068	KIERROS - Älykäs materiaalihallinta teollisten sivuvirtojen jalostusasteen nostamiseksi ja elinkaaren pidentämiseksi -investointihanke	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	186 776
Yhteensä				450 922

Päätöspvm	Hankenro	Hankkeen nimi	Hakija	Myönnetty rahoitus (€)
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 JTF				
Toimintalinja 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi				
22.4.2024	J10854	Yrittäjyys BOOST - yrittäjyyden elinvoimainen Keskipohjanmaa (päähanke)	Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ry	279 416
22.4.2024	J10855	Yrittäjyys BOOST - yrittäjyyden elinvoimainen Keskipohjanmaa (osahanke)	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	180 817
25.4.2024	J10869	GEOENERGIALOIKKA (päähanke)	Geologian Tutkimuskeskus	745 204
25.4.2024	J10871	GEOENERGIALOIKKA (osahanke)	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	124 560
25.4.2024	J10873	GEOENERGIALOIKKA (osahanke)	Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	411 018
25.4.2024	J10872	GEOENERGIALOIKKA (osahanke)	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	278 792
25.4.2024	J10870	GEOENERGIALOIKKA (osahanke)	Oulun yliopisto	152 941
30.4.2024	J10889	GEOENERGIALOIKKA-investoinnit (päähanke)	Geologian Tutkimuskeskus	428 431
30.4.2024	J10892	GEOENERGIALOIKKA-investoinnit (osahanke)	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	63 945
30.4.2024	J10891	GEOENERGIALOIKKA-investoinnit (osahanke)	Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	223 523
30.4.2024	J10890	GEOENERGIALOIKKA-investoinnit (osahanke)	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	173 560
7.6.2024	J11017	Kaivannaisalan kehittäminen Keski-Pohjanmaan alueella (KAKE-KP)	Geologian Tutkimuskeskus	247 137
7.6.2024	J11018	Kaivannaisalan kehittäminen Keski-Pohjanmaan alueella (KAKE-KP)	Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä	85 740
7.6.2024	J11016	KIP HUKKA - teollisuuden hukka-energian kiertotalouskonseptit	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	296 622
Yhteensä				3,7 M€

Kestävä kaupunkikehittäminen: ei hankepäätöksiä ko. ajalla

Tiivistelmät myönteisen hankepäätöksen saaneista hankkeista

TAKOMO - teollisuusalueen kokonaisvaltainen älykäs ympäristön monitorointi (kehitys + investointi)

Tavoitteena on toteuttaa teollisuusalueella alueen ympäristövaikutusten kokonaiskuvan mahdollistavat monitorointiratkaisut sekä reaaliaikaista dataa tuottavia monitorointiratkaisuja. Hankkeessa hyödynnetään uusimpia aluepohjaisen tarkkailun mahdollistavia sensoriteknologioita sekä tekoälyä. Lisäksi pilotoidaan päästöjen ennakoitavuutta yhdistämällä esimerkiksi paikallista sääolosuhdedataa päästömittauksiin. Pilotti-kohteena hankkeessa toimii Kokkola Industrial Park-teollisuusalue (KIP). Huom. päätöstaulukossa vain investointi, koska kehitysosion päätös tehtiin jo maalikuussa.

Yrittäjyys BOOST - Yrittäjyuden elinvoimainen Keskipohjanmaa

Tavoitteena on edistää uusyrittäjyyttä ja omistajanvaihdoksia sekä kasvattaa olemassaolevien yritysten mahdollisuuksia markkinoilla ja työllistämässä parantamalla niiden liiketoimintaosaamista uusien teknologioiden avulla. Tuloksena vähintään 150 keskipohjalaista yrittäjää on oppinut hyödyntämään tekoälyteknologioita liiketoiminnassaan ja 200 yrityksen omistajaa on saanut laitettua yrityksen parempaan myyntikuntoon. Lisäksi hankkeen aikana on annettu 50 yrittäjyydestä kiinnostuneelle lisätietoa yrityksen ostamisesta yhtenä vaihtoehtona yrittäjyydelle.

KIERROS - älykäs materiaalihallinta teollisten sivuvirtojen jalostusasteen nostamiseksi ja elinkaaren pidentämiseksi (kehittäminen + investointi)

Tavoitteena on nopeuttaa kiertotalouden liiketoimintapotentiaalien toteutumista Kokkolan alueella älykään materiaalihallinnan avulla sekä kehittämällä sivuvirtojen tunnistamiseen soveltuva karakterisointiympäristö. Hankkeessa selvitetään, kehitetään ja testataan innovatiivisia, monistettavia vaihtoehtoja teollisuuden sivuvirtojen elinkaaren pidentämiseksi kestäväällä tavalla. Esimerkkejä käsiteltävistä sivuvirroista ovat mm. hiekkapuhallushiekat, suodatuskakut, epäorgaaniset sakat ja jätevedet. Toteutettavien toimenpiteiden tuloksena syntyy uusia tuote- sekä palvelukonsepteja teollisessa toiminnassa syntyville sivuvirroille. Investointiosiossa hankitaan karakterisointiympäristö.

GEOENERGIALOIKKA (kehittämisen- ja investointihankkeet)

Kyseessä on ylimaakunnallinen viiden toteuttajan hankekokonaisuus. Geoenergialoikalla pyritään aloittamaan muutos, joka nostaa maakuntien energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta vähähiilisen geolämmön avulla ja tukee maakunnallisten ja kansallisten päästötavoitteiden toteuttamista. Hankkeen keskeiset tuotokset ovat keskisyvät (600–800 m) tutkimus- ja testikaivot kussakin hankemaakunnassa, kaivojen ympärille rakennettava tutkimus- ja opetusinfra, uusi julkinen mitoitustyökalu keskisyviin energiakaivoihin perustuvien energijärjestelmien suunnitteluun, valtakunnallinen kallioperän lämmönjohtavuuskartta, maakunnallisten oppilaitosten tietotaidon lisääminen geoenergiajärjestelmistä ja niiden suunnittelusta, pilottitutkimukset geoenergian integroimisesta kauko-/aluelämpöön, pilottitutkimukset pohjavesienergian hyödyntämiseksi sekä alan paikallisten toimijoiden ymmärryksen lisääminen geoenergian ja toisten energiamuotojen hybridien mahdollisuuksista ja niihin liittyvistä teknisistä, taloudellisista ja ympäristöllisistä vaikutuksista. Sisällöllisesti tutkimus- ja kehityshanke toteutetaan GTK:n koordinoimana yhteistyössä paikallisten osatoimittajien kanssa. GTK:n työpaketit ovat osin ylimaakunnallisia, osin maakunnallisia, ja maakunnallisten osatoimittajien työpaketit koskevat ensisijaisesti kunkin omaa maakuntaa.

Kaivannaisalan kehittäminen Keski-Pohjanmaan alueella (KAKE KP)

Hanke vastaa tunnistettuun tarpeeseen kehittää maakuntien välistä kaivannaisalan yhteistyötä, erityisesti yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa ja jatkaa näiden kaivannaisalueiden keskinäisen EU-tason vaikuttamiseen tähtäävää dialogia. Hanke on liitännäisprojekti Kaivannaisalan kehittäminen Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueilla (KAKE) -hankkeelle. EU:n vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet, EU:n kriittisten raaka-aineiden lainsäädäntökokonaisuus ja viimeaikaiset geopolitiittisen tilanteen muutokset ovat tuoneet selkeästi esille EU:n raaka-aineomavaraisuuden kasvattamisen tärkeyden. Suomi yhtenä EU:n malmipotentialisempaan alueena voi vastata esitettyyn haasteeseen, mutta vain, jos maakuntien ja toimialan sisäistä ja keskinäistä yhteistyötä saadaan tehostettua.

KIP HUKKA – teollisuuden hukkaenergian kiertotalouskonseptit

Hankkeella halutaan löytää KIP-alueen (Kokkola Industrial Park) hukkalämmön hyödyntämiseen konkreettisia ratkaisumalleja tunnistamalla vihreää taloutta tukevia toteutuskonsepteja. Alueen toimijat muodostavat tiiviin teollisen ekosysteemin ja näkevät energiataloudessa, erityisesti hukkalämmön hyödyntämisessä ja paikallisissa lämpömarkkinoissa, yhteistyöpotentiaalia, mutta niillä ei ole vielä riittävästi tietoa kestävästä ja kannattavista ratkaisuista tulevien investointipäätösten tueksi.

Saapuneet hakemukset ajalla 1.4.–30.6.2024

Hankehaku toimintalinjalle 7, Oikeidenmukaisen siirtymän Suomi (JTF) oli avoinna 4.3–5.4.2024. Hakujakson aikana saapui yksi hakemus. Kestävän kaupunkikehittämisen hakuun (EAKR) 30.4–30.5.2024 saapui yksi hakemus.

Hankkeen nimi	Hakija
Toimintalinja 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi	
Biokaasuklinikka - bioenergian tuki- ja informaatiopalvelu oikeudenmukaisen energiamurroksen tukena	Lestijärven kunta
Kestävä kaupunkikehittäminen, Toimintalinja 1, Innovatiivinen Suomi; Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi	
Puhdistamolietteen hyödyntämisen haasteet nyt ja tulevaisuudessa	Centria-ammattikorkeakoulu Oy

Hankkeiden vaikuttavuus ja kohdistuminen (tilanne 30.6.2024)

Koska mikään hanke ei ole vielä päättynyt, hankkeiden laadullista vaikuttavuutta ei voi laajasti arvioida, mutta tässä vaiheessa voidaan kuitenkin arvioida määrällistä tietoa hankkeiden kohdistumisesta rakennerahasto-ohjelmaan, maakuntaohjelmaan ja älykkään erikoistumisen strategiaan sekä tarkastella hankkeiden aihepiirejä avainsanojen perusteella.

Hankkeet kohdistuvat rakennerahasto-ohjelmaan sillä perusteella, mihin toimintalinjalle ja erityistavoitteen hanketta on alun perin haettu ja rahoitus myönnetty.

Hankkeiden kohdistuminen RR-ohjelmaan

Rahasto	Toimintalinja	Erityistavoite lyhyesti	Varattu €
EAKR	1	1.1 tutkimus- ja innovointivalmiudet	3 772 641 €
EAKR	1	1.2 digitalisaation hyödyntäminen	85 968 €
EAKR	2	2.1 energiatehokkuus	52 222 €
EAKR	2	2.3 kiertotalouteen siirtymisen edistäminen	603 730 €
JTF	7	7.1 turpeesta luopuminen	7 412 797 €
Yht.			11 927 358 €

Hankkeiden kohdistuminen maakuntaohjelman teemoihin ja päätavoitteisiin on arvioitu sen perusteella, mitä maakuntaohjelman tavoitetta ja sitä kautta teemaa hanke lähimmin toteuttaa. On kuitenkin hyvä huomioida, että todellisuudessa lähes kaikki hankkeet toteuttavat useampia maakuntaohjelman tavoitteita, joten tulkinta on siltä osin suuntaa-antava.

Hankkeiden kohdistuminen maakuntaohjelmaan

Teema	Tavoite	Varattu €	Hankkeita ml. osahankkeet
osaaminen	TKI-ympäristöt ja -toiminta	8 063 786 €	39
kilpailukyky	työllisyys ja osaavan työvoiman saatavuus	1 648 061 €	8
kilpailukyky	luonnonvarojen jalostus ja kestävä käyttö	1 626 527 €	9
kilpailukyky	elinkeinojen kehittäminen	359 970 €	1
kilpailukyky	veto- ja pitovoima sekä hyvinvointi	229 014 €	2
osaaminen	oppimisympäristöt, koulutusjärjestelmä ja jatkuva oppiminen		
saavutettavuus	laadukas elinympäristö ja sujuva arki		
saavutettavuus	toimintaympäristö ja liikennejärjestelmä		
Yht.		11 927 358 €	59

Hakija itse määrittää hakuvaiheessa, mihin älykkään erikoistumisen teemoista hanke kohdistuu. On mahdollista määrittää sekä ensisijainen että toissijainen teema. Joissain tapauksissa kyse on toimintamallien kehittämisestä, jolloin teemaa ei valita.

ÄES eurojen kohdistuminen (ensisijaisten teemojen mukaan)

nro ÄES	ÄES teemat	varattu €	Hankkeita ml. osahankkeet
11	uusiutuva energia ja polttoaineet, energiatehokkuus ja energian varastointi	4 054 154 €	18
1	digitalisaatio ja uudet teknologiat	2 297 756 €	11
4	vähähiilisyys, materiaalitehokkuus ja bio- ja kiertotalous	1 590 272 €	8
14	ei mikään (toimintamallien kehittäminen)	1 415 254 €	9
6	metalli- ja kaivosteollisuuden arvoketjut	1 106 018 €	6
7	metsäteollisuus, puutuotteiden jalostus ja rakentaminen	874 920 €	4
10	terveyden ja hyvinvoinnin palvelut ja ratkaisut	359 970 €	1
5	matkailu, palvelutuotanto ja elämystalous	229 014 €	2
2	logistiikka ja liikennejärjestelmät		
3	luovat alat ja osaaminen		
8	ruokaketjut ja elintarviketeollisuus		
9	sininen kasvu ja meriteollisuus		
12	yhteisötalous		
13	ympäristön viihtyvyys ja kaupunkikehittäminen		
Yht.		11 927 358 €	59

Hakija itse määrittää hankkeen sisältöä kuvaavat hakusanat (avainsanat) hakuvaiheessa. Alla olevassa kuviossa on esitetty avainsanat niiden yleisyyden mukaan. Kuvio on suuntaa-antava, koska hankkeita on vielä tässä vaiheessa vähän. Lisäksi osa hankkeista ei ole merkinnyt avainsanoja ja toisaalta osa on saattanut merkitä 3–5 avainsanaa.

Lähteet:

Valtaosa tiedoista pohjautuu EURA2021-järjestelmän viranomaiskäyttäjien käytössä oleviin tilastoraportteihin ja muihin järjestelmästä saatavissa oleviin tietoihin.

Lisätietoa:

Kaikki hankkeiden viranhaltijapäätökset [Keski-Pohjanmaan liiton sivuilta](#)

[EURA2021-tietopalvelu](#): julkista tietoa rakennerahastohankkeista ohjelmakaudella 2021–2027 (tilastotietoa ladattavissa myös Excelliin)

[EURA2014-tietopalvelu](#): julkista tietoa päättyneen ohjelmakauden 2014–2020 hankkeista